

**Gemeente
Amsterdam**

Bezoekadres
Amstel 1
1011 PN Amsterdam

Postbus 202
1000 AE Amsterdam
Telefoon 14 020
amsterdam.nl

Retouradres: Postbus 202, 1000 AE Amsterdam

Aan Walther Ploos van Amstel
Pontsteiger 156
1014 ZP Amsterdam
wploosvanamstel@gmail.com

Datum 10 juli 2024
Behandeld door Ismay de Vries, ismay.de.vries@amsterdam.nl
Bijlage Nota van Uitgangspunten
Onderwerp Uw mail van 25 april 2024 over "niet volgen definitief ontwerp voetgangersoversteek Oosterdok"

Geachte heer Ploos van Amstel,

Hartelijk dank voor uw mail d.d. 25 april 2024 over het "niet volgen definitief ontwerp voetgangersoversteek Oosterdok" aan de gemeenteraad.

U geeft aan de situatie rondom het zebrapad over het fietspad op de Odebrug gevaarlijk te vinden aangezien een groot deel van de fietsers niet voor de voetgangers stopt. Vervolgens stelt u een drietal vragen. Ten eerste geeft u aan dat u in de veronderstelling was dat volgens het vastgestelde ontwerp hier verkeerslichten kwamen om de oversteek over het fietspad voor voetgangers te regelen. U bent van mening dat de gemeente dit ontwerp heeft aangepast zonder hierover een terugkoppeling te geven naar de belanghebbenden. U vraagt zich af hoe dit mogelijk is. Uw tweede punt gaat over de vraag of een zebrapad en verkeerslicht op deze locatie tot schijnveiligheid kunnen leiden. U geeft aan dat de snelheid van fietsers op dit stuk verminderd moet worden door de gemeente. Uw vraag is wat het beleid is rondom de aanleg van zebrapaden en waarom op deze locatie de keuze voor een zebrapad is gemaakt. Als laatste stelt u een vraag over kennis omtrent het verbeteren van verkeersveiligheid voor voetgangers in het algemeen binnen de gemeente.

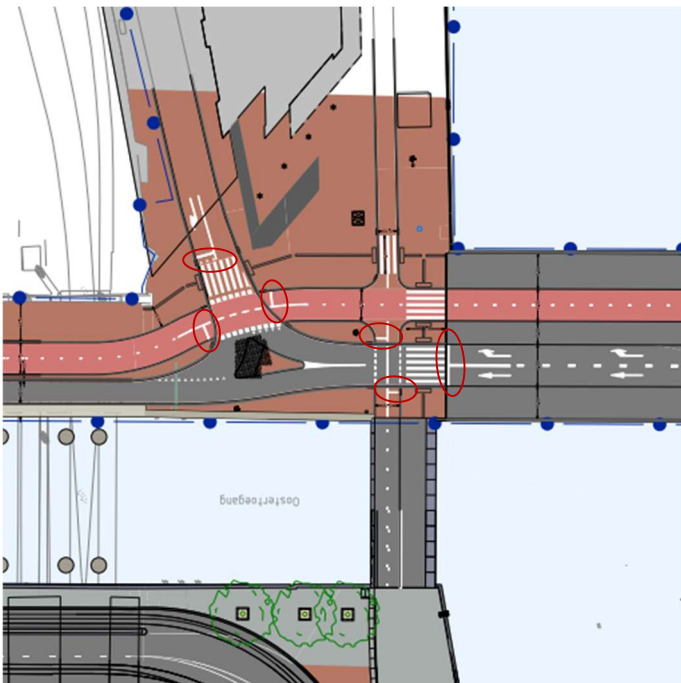
Op 30 mei 2024 heeft de gemeenteraad mij gevraagd om uw brief te beantwoorden.

Graag ga ik eerst in op het ontbreken van verkeerslichten bij de voetgangersoversteek over het fietspad van Oosterdokseiland via de Odebrug naar het Centraal Station. Het ontwerp is in de gemeenteraad vastgesteld in de Nota van Uitgangspunten op 10 november 2021. In deze Nota van Uitgangspunten staat de zinsnede "er komt een veilige en duidelijke oversteek voor voetgangers

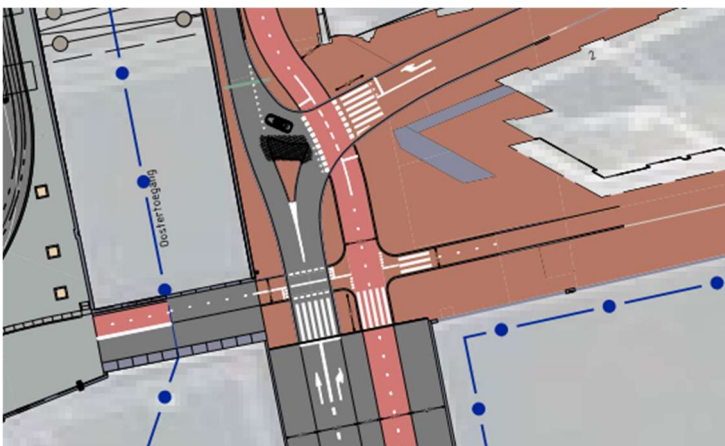
van Amsterdam Centraal naar Oosterdokseiland en vice versa met verkeerslichten en zebrapad". Ik begrijp dat dit de verwachting kan hebben gecreëerd dat ook de oversteek voor voetgangers over het fietspad geregeld wordt met een verkeerslicht en dat u hierdoor verbaasd was dit bij uitvoering van het ontwerp niet het geval was.

Echter is een verkeerslicht op deze locatie nooit opgenomen geweest in het ontwerp. Deze zin verwijst namelijk naar de oversteek van voetgangers met de (auto)rijbaan, niet naar de oversteek van voetgangers met fietsers. Dit had duidelijker verwoord kunnen worden.

Dit is te zien in het ontwerp op pagina 20 van de vastgestelde Nota van Uitgangspunten in de bijlage. In afbeelding 1 is de situatie te zien rondom de oversteek.

Afbeelding 1: Uitsnede ontwerp rondom Oosterdoksstraat

Afbeelding 2: Uitsnede bijlage ontwerp Nota van Uitgangspunten

Ook op pagina 176 in bijlage 5.1 van de Nota van Uitgangspunten is het ontwerp te zien. Afbeelding 2 geeft daar een uitsnede van.

In dit ontwerp zijn de verkeerslichten aangegeven met stopstrepen. Ter verduidelijking zijn deze in afbeelding 1 omcirkelt met rode cirkels. Hierop is te zien dat er geen stopstrepen, en hiermee verkeerslichten, zijn ingetekend bij de oversteek voor voetgangers over het fietspad.

In afbeelding 2 zijn t.o.v. afbeelding 1 ook haaiantanden te zien om fietsers vanaf en naar de Oosterdokskade de voorrangssituatie aan te geven t.o.v. het doorgaande fietsverkeer vanaf en naar de Ruijterkade/Piet Heinkade.

Bij het maken van het ontwerp is gebleken dat het niet mogelijk om bij de fiets-/voetgangersoversteek te regelen met een verkeerslicht. De reden hiervoor is dat er een veilige en geloofwaardige regeling moet kunnen functioneren. Dat is hier niet het geval: een verkeerslicht zou hier zorgen voor schijnveiligheid. Dit omdat wanneer een fietser of voetganger groen heeft en gaat oversteken een veilige oversteek verwacht. Dit kan niet worden gegarandeerd door de vele fietsers en voetgangers die hier door rood rijden of oversteken. Dit gedrag kan niet met verkeerslichten worden opgelost. Bovendien zorgt een verkeerslicht op deze plek ook voor langere wachttijden voor iedereen. Dit heeft weer tot gevolg dat men alsnog door rood gaat.

Wanneer er geen verkeerslichten zijn is het idee dat weggebruikers meer op elkaar letten, zodat er veilig kan worden overgestoken. Helaas zien we dat dit door gedrag van verkeersdeelnemers niet altijd het geval is.

Daarnaast zorgt een verkeerslicht hier voor conflicten tussen voetgangers en fietsers van en naar CS en fietsers van en naar de pont. Wanneer deze oversteek wordt geregeld, krijgen voetgangers gelijktijdig groen met de fietsers van en naar CS. Echter kunnen deze fietsers de oversteek niet afmaken omdat er dan wachtende fietsers die rood hebben, staan vanaf de pont. Andersom geldt hetzelfde: fietsers van en naar de pont komen wachtende fietsers tegen die naar CS willen. Op deze locatie is daarnaast dus onvoldoende ruimte om de oversteek te regelen met verkeerslichten.

Het beleid rondom een keuze voor een zebrapad is vastgelegd in de Leidraad CVC die ook is gedeeld in het kader van uw ingediende WOO-verzoek. In deze leidraad is hierover het volgende opgenomen: "In aansluiting op zebrapaden over rij- en tram-/busbanen worden op fietspaden (zowel in geregelde als ongeregelde situaties) standaard zebrapaden toegepast. Voor voetgangers en met name gehandicapten is het uitgangspunt dat zij als meest kwetsbare verkeersdeelnemer behoefte hebben aan ondersteuning en begeleiding. Door middel van doortrekken van het zebrapad over het fietspad wordt voldaan aan het principe van een voetgangersoversteek van voetgangerszone tot voetgangerszone. De functie van de oversteek wordt hierdoor duidelijk gemaakt waardoor de kans op eventueel blokkeren van de oversteek door wachtende fietsers minder groot wordt." Bij de bespreking van dit ontwerp in de CVC op 26 mei 2020 is door Cliëntenbelang Amsterdam specifiek gevraagd om een zebrapad over het fietspad.

Uw derde vraag gaat over kennis binnen de gemeente Amsterdam op het gebied van verkeersveiligheid voor voetgangers. Binnen de gemeente Amsterdam wordt ingezet op een toenemende mate van samenwerking tussen disciplines. Dit komt tot uitdrukking in het begin van dit jaar vastgestelde Uitvoeringsplan 2024: Verkeersveiligheid (incl. 30 km/u), voetganger en fiets (UVP 2024). Dat maakt de stad aantrekkelijker voor de voetganger, maar ook veiliger. Bovendien

is er steeds meer data beschikbaar over de verkeersveiligheid van voetgangers. In de recent ontsloten Amsterdamse ambulancedata zijn naast verkeersongevallen met voetgangers ook enkelzijdige voetganger-ongevallen opgenomen.

Daarnaast vind er regelmatig overleg plaats met Cliëntenbelang om inzichten te vertalen naar interne richtlijnen, die vervolgens weer worden gebruikt door de ontwerpers. Deze ontwerpers maken daarnaast gebruik van de landelijke richtlijnen van de CROW. Uiteindelijk worden projectvoorstellen – zowel in de uitgangspuntenfase als in ontwerpfase - ook altijd getoetst in het Toetsteam Openbare Ruimte & Mobiliteit. In dit Toetsteam vindt een integrale toets plaats. Het betekent dat niet alleen naar de veiligheid van de voetganger wordt gekeken als een zelfstandige vervoerswijze, maar ook altijd in relatie tot andere vervoerswijzen en de inrichting van de openbare ruimte.

De situatie op en rondom de brug is de afgelopen tijd gemonitord waarbij ook rekening is gehouden met dat de situatie nog maar net gewijzigd is en iedereen moet nog wennen aan de nieuwe situatie. Er is gekeken welke maatregelen hier mogelijk zijn om de verkeersveiligheid voor voetgangers te verbeteren. Om de oversteek overzichtelijker te maken leggen we een steunpunt aan voor voetgangers halverwege het zebrapad tussen de twee richtingen van het fietspad in. Hiermee wordt de oversteek voor voetgangers veiliger. Een voetganger kan de oversteek in twee keer maken en bij elke oversteek worden maar fietsers uit één richting gepasseerd. We monitoren of deze aanpassing het gewenste effect heeft.

Ik vertrouw u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Mocht u nog vragen hebben dan kunt u contact opnemen via ismay.de.vries@amsterdam.nl. Wij staan altijd open om met u een gesprek aan te gaan en deze beantwoording verder toe te lichten.

Met vriendelijke groet,
Namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam,

Melanie van der Horst
Wethouder Verkeer, Vervoer en Luchtkwaliteit